

PIRKANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY:N SYYSRETKI MOUHIJÄRVELLE RAPORTTI TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Annina Leskinen

Opinnäytetyö

Toukokuu 2009

Liiketalouden koulutusohjelma

Kulttuuri- ja kongressipalveluiden suuntau-
tumisvaihtoehto

Pirkanmaan ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Pirkanmaan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Kulttuuri- ja kongressipalveluiden suuntautumisvaihtoehto

LESKINEN, ANNINA

Pirkanmaan Vammaistyö ry:n syysretki Mouhijärvelle. Raportti tapahtuman järjestämisestä.

Opinnäytetyö 38 s., liitteet 14 s.
Toukokuu 2009

Opinnäytetyön tarkoituksena oli järjestää perinteinen syysretki Pirkanmaan Vammaistyö ry:lle uudella tavalla. Tavoitteena oli samalla tutustua tapahtuman järjestämisen eri vaiheisiin teorian ja käytännön kautta. Lisäksi haluttiin tutustua erityisryhmän tarpeisiin tapahtumaa järjestettäessä. Työ on raportti tapahtuman suunnittelusta, ennakkojärjestelyistä ja varsinaisesta retkipäivästä. Mukana on teoriaa suunnittelun ja järjestämisen osa-alueista.

Pirkanmaan Vammaistyö ry. on vapaaehtoistyöllä toimiva yhdistys, joka järjestää avohuollossa oleville vammaisille virkistys ja vapaa-ajan toimintaa. Yhdistyksen puolesta toivottiin, että perinteinen retki järjestettäisiin uudella tavalla ja siitä saataisiin malli seuraaville retkille. Teoriapohjana käytettiin tapahtuman järjestämisen oppaita.

Syysretken onnistumista arvioitiin retkeläisiltä saadun palautteen avulla ja itse tapahtumapäivän sujumisen pohjalta. Tapahtuman järjestämisen onnistui kokonaisuudessaan hyvin, pienestä ohjelmamuutoksesta huolimatta. Yhdistyksen puolesta oltiin tyytyväisiä tapahtumaan ja saatuun uuteen retkenjärjestämismalliin. Retken järjestämisen ja teoriaan tutustumisen myötä opittiin tapahtuman järjestämisen perusteet. Lisäksi päästiin tutustumaan erityisryhmän tarpeisiin tapahtumaa järjestettäessä. Näin ollen opinnäytetyön tavoitteet saavutettiin.

Asiasanat: Tapahtuma, järjestäminen, retki, vammaistyö

ABSTRACT

Pirkanmaa University of Applied Sciences
PIRAMK, Mänttä
Degree Programme in Business Administration
Congress and Cultural Services

ANNINA LESKINEN: A Trip to Mouhijärvi by Pirkanmaan Vammaistyö. A Report on Organizing an Event.

Bachelor's thesis 38 pages.
May 2009

The purpose of this graduation project was to organize a one-day trip for the association Pirkanmaan Vammaistyö. The aim was to learn about the different stages of organizing an event, through theory and practice. An additional goal was to learn about the needs to be taken into consideration when organizing an event for a special group, because the target group consisted of mentally handicapped persons. My Bachelor's thesis is a report on planning and preparing an event and on the actual trip including theoretical information on different sectors of planning and organizing an event.

Pirkanmaan Vammaistyö is an association that organizes free-time activities for mentally handicapped persons in the Pirkanmaa area. The association was hoping to get a new model for organizing their traditional trip.

The success of the trip was assessed through the feedback given by the participants. The arrangements and the actual trip went well. The association was pleased to get a new model for organizing trips and they were satisfied with the trip. The basics of organizing an event were learned through reading theoretical literature and then applying the theories in practise. Hence the objectives of the bachelor's thesis were reached.

Keywords: event, organizing, association, trip

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY	6
3 TAPAHTUMAN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS	8
3.1 Tapahtuman strateginen suunnittelu	9
3.1.1 Tapahtuman järjestämissyy (miksi)	9
3.1.2 Tapahtuman kohderyhmä (kenelle)	9
3.1.3 Tapahtuman luonne (mitä)	10
3.2 Tapahtuman operatiivinen suunnittelu	11
3.2.1 Tapahtuman toteutus (miten)	11
3.2.2 Tapahtuman sisältö (millainen)	12
3.2.3 Tapahtuman järjestäjä (kuka)	12
3.3 Syysretken järjestäminen	14
3.3.1 Tapahtumapaikan valinta	14
3.3.2 Tapahtuman järjestämisen ajankohta	15
3.3.3 Tapahtuman budjetti	16
3.3.4 Tapahtuman markkinointiviestintä	16
4 SYYSRETKI MOUHIJÄRVELLE	18
4.1 Ennakkojärjestelyjä	18
4.2 Retkipäivä	19
4.3 Jälkihoito	20
5 ARVIOINTI JA PALAUTE	21
6 LOPUKSI	22
LÄHTEET	23
LIITTEET	24

1 JOHDANTO

Pirkanmaan Vammaistyö ry. järjestää kaksi kertaa vuodessa retken, syys- ja kevätretken. Retket ovat perinteisesti olleet kahdenpäivän kestoisia ja tapahtumapaikkana on toiminut jokin yksi tietty kohde. Tarkoituksena oli järjestää vuoden 2007 syysretki uudella tavalla. Järjestävänä organisaationa taustalla oli Pirkanmaan Vammaistyö ry., mutta retken sisällön sai itse suunnitella annetun budjettiohjeistuksen rajoissa. Retki oli tarkoitettu vammaisjäsenille ja avustajille ilman ikärajoitteita.

Tapahtumalla haluttiin jatkaa retkiperinnettä ja tarjota virkistystä avohuollossa oleville vammaisille. Ajatuksena oli yhdenpäivän kestoinen retki johonkin pirkanmaalaiseen kuntaan ja sen seudulle. Mukaan sisältöön haluttiin jonkinlaista kulttuuria. Tapahtumaan osallistui 33 vammaista ja 14 avustajaa, mukana oli myös sairaanhoitaja.

Tarkoituksena oli uudistaa kaavaa, jolla retkeä oli totuttu järjestämään. Samalla oli tarkoituksena tutustua tapahtuman järjestämiseen käytännön kautta ja oppia ottamaan huomioon erityisryhmän tarpeet. Tapahtuman suunnittelun ja käytännönjärjestelyjen lisäksi, toimittiin retken johtajana varsinaisena retkipäivänä. Opinnäytetyössä käydään läpi tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen periaatteet, kerrotaan käytännön järjestelyistä, varsinaisen retkipäivän kulusta ja lopuksi arvioidaan tapahtuman onnistumista.

2 PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY.

Pirkanmaan Vammaistyö ry. on yhdistys, jonka toiminta järjestetään täysin vapaaehtoistyönä. Yhdistyksen tarkoituksena on järjestää avohuollossa oleville vammaisille vapaa-aika- ja virkistystoimintaa osanottajien ikään, vamman laatuun ja sukupuoleen katsomatta, kannustaa vammaisia omaehtoiseen toimintaan sekä edistää vammaisten ja terveiden kanssakäymistä. (Seppälä 1993, 7.) Toiminnan lähtökohtana on ajatus lähimmäisen rakkaudesta ja vapaaehtoinen vastuu toisesta ihmisestä. Yhdistyksellä on oma orvokkilogo ja tunnuslaulu ”Elämän rikkaus” (liite 1).

Yhdistys on perustettu vuonna 1982 ja se toimii Pirkanmaan alueella. Jäseniä yhdistyksessä on yhteensä 257, joista 108 vammaisjäsentä. Vammaisista noin 60 on aktiivisesti toiminnassa mukana ja aktiivisia avustajia on noin 30. Loput jäsenet ovat kannatusjäseniä, jotka maksavat vuotuisen 10 euron jäsenmaksun kannattaakseen yhdistyksen toimintaa. Yhdistyksen toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla, omalla varainhankinnalla ja avustuksilla. Yhdistyksen tärkein varainhankintakeino on myyjäisiin osallistuminen, joissa on esillä yhdistyksen myyntituotteita ja arpoja. Avustuksia yhdistys saa mm. Pirkkalan, Ylöjärven ja Lempäälän kunnilta ja seurakunnilta, Raha-automaattiyhdistykseltä ja Lion’s Clubeilta. ”Raha-automaatti yhdistys on ollut huomattavin yksittäinen tukijamme. Sen antaman avustuksen turvin on voitu järjestää vuosittain yhden viikon mittainen vammaisten kesäleiri” (Hillukka 2003, 27).

Seppälä (1993, 7) kertoo, että tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys järjestää kerho-, retki-, leiri-, ystävänpalvelu- ja koulutustoimintaa sekä juhlatilaisuuksia. Viikoittain pidetään klubeja maanantaisin Pirkkalassa klo 18.00 – 20.00 ja keskiviikkoisin Tampereella klo 18.00 – 20.00 talvikauden ajan. Osanottajia Pirkkalassa on noin 30 henkilöä per ilta ja Tampereella 30-35 henkilöä per ilta. Muuta toimintaa ovat kahden (2) päivän mittaiset kevät- ja syysretket ja viikon mittainen kesäleiri heinäkuussa Torpan kurssikeskuksessa Siivikkalassa. Joka kevät ja joulukuu järjestetään kauden päättäjäiset, joihin järjestetään ohjelmaa klubeilla.

Yhdistys julkaisee oman Jäsentiedote –lehden kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Lehdessä tiedotetaan jäsenistölle tulevista tapahtumista, hallinnollisista asioista kuten johtokunnan jäsenistä ja siinä julkaistaan jäsenien tekemiä piirustuksia ja runoja. Hillukka (2003, 24) toteaa, että jäsentiedote on osoittautunut välttämättömäksi tiedotusvälineeksi yhdistyksen sisällä.

3 TAPAHTUMAN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Onnistunut tapahtuma on kuin tähti. Se muodostuu kahdesta kolmiosta: strategisesta ja operatiivisesta. Kummassakin kolmiossa on kolme kysymystä, joihin pitää osata vastata ennen tapahtuman suunnittelun käynnistymistä. (Vallo & Häyrinen 2003, 120.)

Strategisen kolmion kysymyksiin täytyisi löytyä vastaukset organisaation johdolta tai taholta, jolla on tarve tapahtuman järjestämiseen. Näistä kysymyksistä syntyy usein vastaus siihen, mikä on tapahtuman idea, eli punainen lanka, jonka ympärille tapahtuma kootaan. Strategisessa kolmiossa kysymyksiä ovat:

- Miksi tapahtuma järjestetään?
- Kenelle tapahtuma järjestetään?
- Mitä järjestetään? (Vallo & Häyrinen 2003, 120-121.)

Operatiivinen kolmio puolestaan kuvaa tapahtuman toteuttamista, josta ovat vastuussa tapahtuman projektipäällikkö ja projektiryhmä. Tämän kolmion kysymykset antavat vastauksen siihen, mikä on tapahtuman teema. Operatiivisen kolmion kysymyksiä ovat:

- Miten tapahtuma järjestetään?
- Millainen tapahtuman ohjelma ja sisältö on?
- Kuka tapahtuman järjestää? (Vallo & Häyrinen 2003, 122-124.)

Nämä kuusi kysymystä muodostavat kaksi kolmiota, joiden täytyy olla keskenään tasapainossa, muuten tapahtumasta tulee tasapainoton. Tapahtuman suunnittelussa täytyy jatkuvasti pitää mielessä kolmion kysymysten vastauksien avulla saatu tapahtuman idea ja teema. (Vallo & Häyrinen 2003, 123-124.)

3.1 Tapahtuman strateginen suunnittelu

Luvussa käydään läpi retken strategista suunnittelua. Vastauksia haetaan kysymyksiin miksi tapahtuma järjestetään, kenelle tapahtuma järjestetään ja miksi järjestetään.

3.1.1 Tapahtuman järjestämissyy (miksi)

Jokaisella tapahtumalla on oltava tavoite. On mietittävä tarkkaan, miksi tapahtuma järjestetään ja mitä organisaatio haluaa viestiä tapahtumalla ja tapahtumassa (Vallo & Häyrinen 2003, 120).

Tavoitteet voivat olla esimerkiksi taloudellisia, imagollisia tai kilpailullisia. Tapahtumalla voidaan myös aktivoida jäsenistöä tai elävöittää paikkakuntaa. Kun tavoitteet on mietitty huolella, ne todennäköisemmin saavutetaan. (Liskola- Kesonen 2004, 9.)

Tässä tapahtumassa tavoitteena on järjestää vapaa-ajan- ja virkistystoimintaa yhdistyksen vammaisjäsenille. Tapahtuma on järjestetty aikaisemmin monena vuonna, mutta hieman eri konseptilla. Aikaisemmin yhdistyksen retket ovat olleet lähinnä kaksipäiväisiä retkiä yhteen paikkaan. Tällä kertaa tavoitteena oli yhdistyksen perustoiminnan jatkamisen lisäksi löytää uusi tapa järjestää perinteinen retki. Yhdistyksen retket olivat muodostuneet hyvin rutiinomaisiksi tapahtumiksi ja siksi haluttiin uudistusta. Tapahtumalla haluttiin luoda uusia kulttuurikokemuksia vammaisille ja mahdollisuuksia tutustua uusiin paikkoihin

3.1.2 Tapahtuman kohderyhmä (kenelle)

Ennen tapahtuman järjestämistä pitää olla selkeänä mielessä tapahtuman kohderyhmä. Se, kenelle tapahtuma järjestetään, on yksi peruskysymyksistä tapahtumasuunnittelun alussa. Tässä kohtaa on hyvin tärkeää muistaa se, ettei tapahtumaa olla järjestämässä itselle vaan erikseen määritetyille kohderyhmälle.

Näin ollen eteen tuleekin kysymys, miten hyvin tunnen kohderyhmäni ja heidän kiinnostuksensa ja harrastuneisuutensa? Kohderyhmä tuleekin analysoida tarkkaan, jotta löytyisi ”kultainen keskitie” sillä se mikä sopii yhdelle, ei sovi kaikille. (Vallo & Häyrinen 2003, 121, 135-136.)

Miettimistä ja suunnittelua vaatii myös se, miten kohderyhmän yhteystiedot saadaan ja miten saavutetaan oma tavoite suhteessa kohderyhmään ja haluaan viestin perille menoon. Kohderyhmä ja sen koko sekä tapahtuman tavoite määrittävät usein valmiiksi sen, millaista tapahtumaa ollaan järjestämässä. (Vallo & Häyrinen 2003, 121,135-136.)

Tapahtuman kohderyhmä oli helppo määritellä, koska tapahtuma järjestettiin yhdistyksen jäsenille. Kohderyhmän erityispiirteenä oli suurimmaksi osaksi vammaisista koostuva jäsenistö. Kohderyhmän erityisvaatimukset loivat mieluisan haasteen suunnitteluun. Oli mietittävä millaisia rajoituksia se loisi tutustumiskohteita valittaessa, kuinka liikkuminen onnistuisi ja millaisista asioista he innostuisivat. Kohderyhmä tulisi ottaa huomioon muun muassa sisältöä suunniteltaessa, osanottajalukumäärää mietittäessä, tapahtuman markkinoinnissa ja viestinnässä. Tapahtuman osallistujat muodostuivat avustajista ja vammaisista, mutta ohjelma suunniteltiin lähinnä vammaisia ajatellen. Kohderyhmä otettiin huomioon päätettäessä, että tapahtuma olisi yksipäiväinen retki.

3.1.3 Tapahtuman luonne (mitä)

Tapahtumat voidaan luokitella pääsääntöisesti joko asiatapahtumiin tai viihdetapahtumiin. Myös niiden yhdistelmä on olemassa. Tapahtumajärjestäjän on tiedettävä aina ennen suunnittelun aloittamista, millaisesta tapahtumasta on kyse, sillä se mitä ollaan järjestämässä, luo perustan toteutukselle. (Vallo & Häyrinen, 139.)

Tapahtumia lajitellaan myös toteuttamistavan mukaan. Vaihtoehtoina on itse rakennettu tapahtuma, ostettu tapahtuma, ketjutettu tapahtuma tai kattotapahtuma.

Itse rakennetussa tapahtumassa kaikki järjestelyt ovat organisaation harteilla, kun taas ostetun tapahtuman järjestää pääosin tapahtumatoimisto. Ketjutetulla tapahtumalla tarkoitetaan sitä, että organisaatio ostaa valmiita tapahtuman osia ja linkittää ne itse yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. (Vallo & Häyrinen 2003, 69-72.)

Tämä tapahtuma oli luonteeltaan viihdetapahtuma ja virkistystapahtuma. Tapahtumalla oli tarkoitus järjestää vapaa-ajan toimintaa vammaisjäsenille. Tapahtuman rakenne suunniteltiin itse, mutta ohjelmallisia sisältöjä hankittiin ulkopuolelta. Kooltaan tapahtuma oli suhteellisen pieni, 60 henkilöä, joka määräytyi linja-auton mukaan.

3.2 Tapahtuman operatiivinen suunnittelu

Tapahtuman operatiivinen suunnittelu sisältää kysymykset miten järjestetään, millainen järjestetään ja kuka järjestää. Tässä luvussa etsitään vastauksia näihin kysymyksiin retken suunnittelussa.

3.2.1 Tapahtuman toteutus (miten)

Tapahtuman suunnittelu toteutettiin lähinnä tapahtuman järjestäjän eli yhden ihmisen toimesta. Ajoittain suunnittelun yhteydessä kysyttiin neuvoa yhdistyksen johtokunnalta ja puheenjohtajalta. Varsinainen toteutus tapahtumapäivänä tapahtuisi avustajien ja retkenjohtajan avulla. Taloudellisesti tapahtuma oli tarkoitus järjestää ilman ulkopuolista rahoitusta, osallistumismaksuilla ja yhdistyksen varoilla. Tapahtuman suunnittelun osana tehtiin aikataulu, joka auttaisi toteutuksen erivaiheiden seuraamista ja koko projektin ajallisen pituuden hahmottamista. Anttilan (2001, 86) mukaan siitä voidaan seurata osatehtävien sujumista ja ajoitusta koko hankkeeseen nähden.

3.2.2 Tapahtuman sisältö (millainen)

Tapahtuman sisältö ja ohjelma riippuvat tapahtuman tavoitteista, kohderyhmästä ja halutusta viestistä. Tarvitaanko valovoimaisia esiintyjä, puhujia, musiikkia vai muuta taidetta? Sisällön suunnittelussa tärkeintä on kohderyhmän huomiointiin ottaminen. Tapahtumanjärjestäjällä onkin suuri vastuu, sillä hänen tulee tuntea osallistujajoukko sekä esiintyjät riittävän hyvin, jotta hän voi hienosäätää ohjelman sisällön juuri tälle kohderyhmälle sopivaksi. (Vallo & Häyrinen 2003, 123.)

Tapahtuman sisällön suunnitteluun vaikuttaa, onko tapahtumassa kyse asia- vai viihdetapahtumasta vai niiden yhdistelmästä. Nykyään on yhtä tärkeämpää, että osallistuja tuntee saavansa tapahtumasta itselleen jotakin kotiin viemiseksi; uusia ajatuksia, ideoita, vinkkejä tai vaikkapa elämyksiä. (Vallo & Häyrinen 2003, 211-212.)

Tapahtuman sisältöä suunniteltaessa oli otettava huomioon kyseessä oleva erityisryhmä. Kohderyhmä loi rajoituksia sisällön suunnittelulle ja tutustumiskohteille. Kohteiden tuli olla helposti saavutettavia eli paikassa liikkuminen tuli olla helppoa ja sisällön tuli olla helposti ymmärrettävää. Mutta myöskin haasteita tuli tarjota sisällön suhteen. Suunnittelun haastavuutta lisäsi se, että kohderyhmän sisällä oli eritasoisia vammaisia ja kaikki tulisi koittaa ottaa huomioon.

Tapahtuman kestoksi päätettiin yksipäiväisyys. Tällöin ei tarvita niin suuria resursseja avustajien osalta ja taloudelliselta puolelta. Kohderyhmä huomioitiin mietittäessä, kuinka moneen kohteeseen voitaisiin tutustua yhden päivän aikana. Jotta aikataulusta ei tulisi liian tiukka päädyttiin kolmeen varsinaiseen kohteeseen plus ruokailupaikka. Ruokailupaikaksi valittiin sellainen kohde, missä oli ohessa muuta katseltavaa.

3.2.3 Tapahtuman järjestäjä (kuka)

Tapahtuman tekeminen on kokopäiväistä työtä ja sen järjestämisen taito on pitkälti kokemuksen myötä karttuva taito.

Mitä useammassa tapahtumassa ja tilaisuudessa on käynyt, sitä enemmän on saanut tietoa siitä, mistä aineksista syntyy unohtumaton tapahtuma. Tapahtuman tekijän on oltava valmis oppimaan tekemistään virheistään. Sekä tapahtuman järjestelyryhmän että projektipäällikönkin valinnalla on tärkeä rooli tapahtuman onnistumisen kannalta.

Projektipäälliköllä täytyy olla valtaa tapahtumaan liittyvään päätöksentekoon, sillä hän vastaa suunnitelman syntymisestä, budjetoinnista, tuotannosta, toteutuksesta ja seurannasta. Hänellä pitää olla kyky delegoida, johtaa ja päättää projektiin liittyvistä asioista sekä henkilöistä. Erityisen tärkeää on, että hän kykenee pitämään omat mieltymyksensä poissa tapahtuman suunnittelusta. Tapahtuman suunnittelun ja toteuttamisen käynnistäminen pitäisi alkaa vasta, kun joku sanoo ääneen selkeän tarpeen. (Vallo & Häyrinen 2003, 108–110, 123, 249.)

Tapahtuman suunnittelu kannattaa aloittaa riittävän ajoissa ja siihen kannattaa ottaa mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikki tärkeimpien yhteistyötahojen henkilöt, joiden panosta tapahtuman toteutuksessa tarvitaan. Näin mukaan saadaan erilaisia näkökulmia ja ideoita. Tapahtuman suunnittelussa mukana oleminen alusta lähtien sitouttaa ja motivoi avainhenkilöitä. Tämän avulla tapahtuman onnistumisen todennäköisyys kasvaa. (Vallo & Häyrinen 2003, 179.)

Tämän tapahtuman kohdalla kyseessä oli ensikertalaisen toteutus kyseisestä tapahtumasta. Järjestäjä ei ollut toteuttanut vastaavanlaista tapahtumaa aikaisemmin. Kyseisen tapahtuman kohderyhmä oli järjestäjälle tuttu entuudestaan. Hän käytti apunaan ajoittain yhdistyksen johtokunnan jäseniä, koska kohderyhmä oli heille vielä tutumpi ja heiltä saatiin toiveita millaiseksi he haluaisivat tapahtuman muuttuvan. Koska kyseessä oli suhteellisen pieni tapahtuma, ei se vaatinut suurta työryhmää toteutukseen.

3.3 Syysretken järjestäminen

Seuraavassa listassa on lueteltu perusasioita, jotka kuuluvat lähes kaikkiin tapahtumiin ja joita täytyy tarkasti suunnitella ennen tapahtumaa.

Kaikki kohdat eivät ole välttämättömiä jokaisessa tapahtumassa.

- Aikataulut,
- Ohjelman sisältö vs. osallistujien taso ja odotukset,
- Esiintyjien ammattitaitoisuus,
- Ilmoittautumisen sujuvuus,
- Tekniikan toimiminen,
- Tarjoilut,
- Osallistumismateriaalit ja esitysmateriaalit,
- Isäntien toiminta,
- Tapahtumapaikka ja
- Ym. esimerkiksi paikoitus ja narikka (Vallo & Häyrinen 2003, 74).

3.3.1 Tapahtumapaikan valinta

Tapahtumapaikkaa valittaessa pitää ottaa huomioon tilaisuuden luonne ja osallistujat. Mikäli kyseessä on juhlatilaisuus, se ansaitsee arvoisensa puitteet, kun taas ”keveämpiä” tilaisuuksia voi järjestää vaikka erilaisissa halleissa. On huomioitava monia erilaisia asioita kuten somistusmahdollisuus, luvat ja liikuntaesteisten kulkumahdollisuus. Tapahtumapaikka tulisi tarkistaa aina hyvissä ajoin etukäteen ja arvioida sen soveltuvuutta tapahtuman pitopaikaksi kriittisesti. (Vallo & Häyrinen 2003, 156-157.)

Tapahtumapaikan valinta aloitettiin miettimällä mahdollisia paikkakuntia minne haluttaisiin mennä. Rajoituksia mahdollisiin paikkakuntiin loi aikarajoitus. Koska kyseessä oli yhdenpäivän kestoinen retki, ei voitu matkustaa kauas. Ja kohdeyhmän takia päivän kesto ei voinut olla yli 12 tuntia. Paikkakuntaa valittaessa otettiin myös huomioon yhdistyksen aikaisemmat retket ja niiden kohteet. Mahdollisiin paikkakuntiin ja niiden tarjoamiin tutustumiskohteisiin tutustuttaessa Mouhijärven seutu selvisi hyväksi mahdollisuudeksi.

Mouhijärven seudulle oli kestoltaan sopivan pituinen ajomatka, sieltä löytyi mielenkiintoisia tutustumiskohteita, jotka vastasivat kyselystä saatuihin toiveisiin ja kohderyhmän olisi mahdollista saavuttaa ne.

Seuraavana vaiheena oli olla yhteydessä kiinnostaviin tutustumiskohteisiin ja kysellä mahdollisuuksista päästä tutustumaan niihin. Yhteydenpidon jälkeen Mouhijärven seutu varmistui retken päämääräksi ja tutustumiskohteiksi valikoitui Vammalan Sastamalan kirkko, Mouhijärven kirkko, Siilinranta ruokailupaikaksi ja Kiviniityn kotieläinpuisto. Nämä kaikki kohteet tiedettiin olevan kohdetyhmän saavutettavissa, niissä pääsi liikkumaan pyörätuolilla ja asiasisältö oli ymmärrettävä. Lisäksi kohteet tarjosivat sisällöllistä vaihtelevuutta, kulttuuria kirkkoihin tutustumisen muodossa ja viihdettä Kotieläinpuistossa.

3.3.2 Tapahtuman järjestämisen ajankohta

Tapahtuman ajankohtaan ja aikatauluun kannattaa kiinnittää huomiota, sillä se saattaa vaikuttaa oleellisesti siihen, kuinka moni kutsutuista voi tai haluaa osallistua tapahtumaan. Haasteellisina viikonpäiviä ovat maanantai-aamut ja perjantai-iltapäivät, sillä ajatuksissa on mennyt ja tuleva viikonloppu. Keskelle viikkoa sijoittuvat tapahtumat ovat turvallisempia. Vuodenajoista muun muassa tammi-helmikuu ovat usein hiljaisempaa aikaa tapahtumia ajatellen, kun taas keväämpänä ihmiset saattavat olla talvilomilla ja näin ollen se on suhteellisen rikkonais-ta aikaa. Toukokuu on, tilaisuudesta riippuen, hyvää aikaa tapahtumille koulujen päättäjäisviikonloppu pois lukien. Kesällä voivat kesälomat vaikuttaa molemmilla tavoilla, positiivisesti ja negatiivisesti, yleisön saapumiseen paikalle. Tällöin, kuten viikonloppuisin, suositellaan tilaisuudet pidettäväksi avec-tilaisuuksina. Syksyllä kannattaa huomioida erilaiset metsästysaktiviteettien ajankohdat. (Vallo & Häyrinen 2003, 163-165.)

Kun kyseisen tapahtuman suunnittelu aloitettiin oli tiedossa, että tapahtuma-ajankohtana olisi syksy. Seuraavaksi kartoitettiin mitä muita kohderyhmälle suunnattuja tapahtumia oli tulossa syksyllä, jotta tiedettäisiin mitkä viikonloput olisivat mahdollisia tapahtumalle.

Viimeiseksi mahdolliseksi ajankohdaksi ajateltiin lokakuuta, koska sitä ennen olisi todennäköisemmin paremmat säät retkelle ja voitaisiin helpommin olla ulkona. Viikonpäivän valinta oli selvä alusta alkaen. Sen oli oltava lauantai, jotta avustajilla olisi mahdollista päästä mukaan ja silloin tutustumiskohteet olisivat avoinna. Selvitysten myötä ajankohdaksi valikoitui kaksi mahdollista lauantaita syyskuussa, 22.9. ja 29.9. Ajankohtaa valittaessa otettiin huomioon myös järjestyihin kuuluva aika ja erityisesti otettiin huomioon retkihakemusten ja valintakirjeiden postituksiin kuuluva aika. Tästä syystä retkiajankohdaksi sopivampi oli 29.9. ja se valittiin.

3.3.3 Tapahtuman budjetti

Käytettävissä olevat rahat on hyvä määritellä, sillä tapahtumiin saadaan kuluun rahaa aina niin paljon kuin sitä on käytettävissä. Halvimmillaan tapahtuma tehdään mahdollisimman pitkälle oman henkilökunnan voimin. Tapahtuman budjettia laadittaessa on hyödyllistä tarkastella aikaisempia vastaavia projekteja, jotta se antaa realistisen pohjan omalle budjetille. (Vallo & Häyrinen 2003, 165, 166.)

Tapahtuma toteutettiin niin sanotulla nollabudjetilla. Tapahtuman rahoitus tuli vammaisilta perittävistä osallistumismaksuista. Yhdistys lupautui kattamaan ylimeneviä kuluja aina 500 euroon asti. Osallistumismaksuksi muodostui 30 euroa. Sillä laskettiin pystyttävän kattamaan retken järjestelyistä koituvat kulut. Budjetti hyväksyttiin johtokunnan toimesta.

3.3.4 Tapahtuman markkinointiviestintä

Tapahtumalla ei sinänsä ollut varsinaista markkinointiviestintää. Viestintä oli lähinnä yhdistyksen sisäistä viestintää. Tapahtumaa ei mainostettu yhdistyksen ulkopuolisissa julkaisuissa kuten sanomalehdissä. Mainonta tapahtui lähinnä suoramarkkinointikirjein yhdistyksen jäsenille. Keväällä 2007 yhdistyksen jäsen-tiedote –lehdessä julkaistiin ennakkomainontana kysely retkitoiveista (liite 2).

Yksi tärkeä sisäinen viestintä oli yhteydenpito yhdistyksen johtokuntaan ja erityisesti puheenjohtajaan. Tämä tapahtui lähinnä sähköpostitse. Ulkoista viestintää tässä tapahtumassa oli kohdepaikkojen etsintä eri viestimistä ja yhteydesäolo mahdollisiin kohteisiin.

Myöhemmässä vaiheessa ulkoista viestintää oli yhteydenpito valittuihin tutustumiskohteisiin, puhelimitse ja sähköpostilla. Vammaisjäsenille suunnattu viestintä toteutettiin selkokielellisesti, eli tekstit kirjoitettiin isoin kirjaimin ja lyhyin ymmärrettävin lausein.

4 SYYSRETKI MOUHIJÄRVELLE

4.1 Ennakkojärjestelyjä

Suunnittelu aloitettiin keväällä 2007 julkaisemalla kysely (liite 2) retkeen liittyvistä toiveista yhdistyksen Jäsentiedote –lehdessä. Suunnittelua jatkettiin heinäkuussa 2007 tutustumalla saatuihin toiveisiin. Niistä saatiin ideoita mahdollisiin kohteisiin. Heinäkuussa suoritettiin kohdekunnan ja tutustumiskohteiden valinta. Oltiin yhteydessä Vammalan seudun matkailuneuvontaan, kyseltiin vinkkejä tutustumiskohteista. Heinäkuun lopussa soitettiin Kirkkoherranvirastoihin ja sovittiin tutustumisista ja opastuksista Mouhijärven kirkkoon ja Sastamalan kirkkoon. Elokuun alussa oltiin yhteydessä Kiviniityn kotieläinpuistoon ja sovittiin ajasta milloin olisimme sinne menossa. Siilinranta valittiin helppokulkuisuuden ja heiltä saadun hyvän ruokailutarjouksensa perusteella. Siilinrannassa oli mahdollisuus tutustua meijerimuseoon ja se oli hyvä lisä. Kun tutustumisajat ja ruokailu oli saatu sovittua, saatiin lopullinen retken aikataulu valmiiksi. Heinäkuun lopulla pyydettiin tarjoukset linja-autofirmoilta kuljetuksesta. Elokuussa oltiin yhteydessä valittuun linja-autofirmaan ja sovittiin alustavasta aikataulusta. Varmistunut aikataulu ilmoitettiin linja-autofirmaan syyskuussa.

Retkihakemuskirjeet (liitteet 3-4) postitettiin jäsenistölle elokuun puolessavälissä ja niiden palautus oli heinäkuun lopussa. Näin saatiin hakemusprosessi käyntiin tarpeeksi ajoissa, mutta kuitenkin hakijoille ei jäänyt liian pitkää aikaa palauttaa hakemusta. Jos hakemisaika jäisi liian pitkäksi, vaarana olisi asian unohtaminen. Aikaa laskettiin jäävän tarpeeksi retkeläisten valitsemiseen ja valituille ilmoittamiseen. Retkeläisten valintaprosessiin varattiin viikko aikaa. Muodostettaessa avustaja-vammaisryhmiä kysyttiin mielipiteitä johtokunnalta. Kun ryhmät oli saatu muodostettua ja retkelle pääsijät selvillä, lähetettiin lähtijöille retkikirjeet (liite 6). Retkikirjeessä ilmoitettiin päivän aikataulu ja mitä tarvitaan mukaan. Syyskuun puolivälissä ilmoitettiin ruoka-allergiat Siilinrantaan ja varmistettiin, että kaikki oli kunnossa muiden kohteiden suhteen. Retkelle saatiin sairaanhoitaja, kun yksi avustajista oli koulutukseltaan sairaanhoitaja.

4.2 Retkipäivä

Retkipäivä alkoi klo 8.30, kun bussi otti kyytiin ensimmäiset retkeläiset Pirkkalasta Suupantorilta. Seuraavaksi kyytiin otettiin retkeilijät Tampereelta Keskustorilta klo 8.50. Viimeiset retkeläiset tulivat kyytiin Ylöjärven Soppeenmäen liikkeskuksesta klo 9.20. Tämän jälkeen bussissa toivotettiin kaikki tervetulleiksi ja jaettiin päivän ohjelma ja esittelyt kohdepaikoista (liite). Matkalla ensimmäiseen kohteeseen, Sastamalan kirkkoon, avustajille jaettiin tiedot avustettavista ja he pystyivät tutustumaan toisiinsa. Bussi saapui Vammalan Sastamalan kirkolle klo 10.30 ja paikalla oli vastassa opas. Opas kertoi kirkon historiasta ja lopuksi häneltä sai kysellä vapaasti. Retkeläiset jaksoivat kuunnella esittelyn hyvin ja olivat kiinnostuneita. Siirtyminen seuraavaan paikkaan alkoi puoli kahdentoista aikaan.

Retkiporukan saavuttua Mouhijärven kirkolle selvisi, että kirkossa oli menossa hautajaiset. Retken järjestäjä oli varmistanut ajankohdan sopivuuden viimeksi kaksi viikkoa ennen retkeä ja silloin oli sovittu, että seurakunnasta ilmoitetaan mahdollisista muutoksista. Ilmoitusta hautajaisista ei ollut tullut. Ohjelmanmuutoksen vuoksi tutustuttiin Mouhijärven vanhan palaneen kirkon raunioihin varsinaisen kirkon sijasta. Saapuminen Siilinrantaan tapahtui etuajassa, mistä johtuen ruokailua jouduttiin odottelemaan hetken. Odoteltaessa oli mahdollista tutustua paikalla olevaan meijerimuseoon.

Ruokailun jälkeen siirryttiin viimeiseen tutustumiskohteeseen Kiviniityn kotieläinpuistoon. Puistossa oli noin puolitoistatuntia aikaa tutustua paikkaan omalla tahdilla. Lopussa oli mahdollisuus syödä eväitä ja vammaiset vastasivat avustajien avustuksella palautelomakkeen (liite 8) kysymyksiin. Avustajilta kerättiin myös palautteet (liite 9). Kotimatalle lähdettiin noin klo 17.30. Matkalla tehtiin pysähdys huoltoasemalle vessaan. Ylöjärvellä oli ensimmäinen paluupysähdys noin klo 18.00. Siellä oltiin hieman aikaisessa. Tampereelle saavuttiin klo 18.30 ja Pirkkalaan saavuttiin täysin ajallaan klo 19.00.

4.3 Jälkihoito

Tapahtuman jälkihoito oli hyvin pienimuotoista. Osallistumismaksut tilitettiin pankkiin, budjetin toteutuminen selvitettiin ja lähetettiin kiitosviestit tutustumiskohteisiin. Tapahtumasta kirjoitettiin juttu yhdistyksen syksyllä 2007 ilmestyneeseen Jäsentiedote -lehteen (liite 10).

5 ARVIOINTI JA PALAUTE

Retki sujui hyvin, vaikka yksi kohde jäikin pois. Tilalle löydettiin korvaavaa ohjelmaa nopeasti, eikä retkeläisten tarvinnut istua bussissa vailla tekemistä. Aikataulussa pysyttiin suhteellisen hyvin välillä tapahtuneesta ohjelmamuutoksesta huolimatta. Asia mitä olisi voinut parantaa oli se, että osalle ryhmästä jäi loppuun liian paljon ylimääräistä aikaa. Tämä on yksi eritasoisen ryhmän ongelmista. Toiset ovat jo valmiita, kun toiset ovat vasta puolivälissä. Sellaista on vaikea ennakoida ja sille ei voi tehdä oikeastaan mitään. Budjetin puolesta onnistuttiin myöskin ihan hyvin, yhdistyksen maksettavaksi jäi 200 euroa, joka on vähemmän, mihin olivat valmistautuneet.

Palaute oli yleisesti positiivista. Tapahtuma-ajankohtaan oltiin tyytyväisiä, ohjelma oli ollut kivaa ja aikaa oli riittävästi eri kohteissa. Mieluisinta olivat eläimet. Sitä harmiteltiin, ettei päästy Mouhijärven kirkkoon, mutta se ei silti vaikuttanut yleistytyväisyyteen. Muutamissa vastauksissa harmiteltiin, kun ei ollut päässyt käyttämään rahaa tarpeeksi tai ostamaan mitään.

Ennen projektin varsinaista alkua retken suunnittelu tuntui helpolta tehtävältä, mutta tapahtuman järjestämisen teoriakirjoihin tutustumisen jälkeen tuli selville kuinka paljon ennakovalmisteluja tapahtuma tarvitsee. Oli esimerkiksi mietittävä, kuinka pyörätuolilliset pääsevät linja-autoon ja minkälaiset resurssit yhdistyksellä on avustajien suhteen. Avustajien kunto ja määrä vaikuttivat osaltaan siihen, kuinka monta vammaista retkelle oli mahdollista ottaa ja minkä tasoisia. Retkipäivän ohjelmasisällöt oli myöskin mietittävä retkeläisten saavutettavuuden kannalta.

Hyvän opin sai Mouhijärven kirkon kanssa sattuneesta informaationkatkoksesta. Vaikka tutustumiskäynnin onnistuminen oli varmistettu vielä kaksi viikkoa ennen tapahtumaa, olisi vielä kerran pitänyt varmistaa. Jatkossa muistaa varmistaa varmistuksenkin jälkeen. Jatkossa on hyvä muistaa varautua tapahtumien toteutuspäivään lisäohjelmalla ja varasuunnitelmilla

6 LOPUKSI

Opinnäytetyötä tehdessä oppi hyvin tapahtumanjärjestämisen perusrakenteen, mitä kaikkea tulee ottaa huomioon eri vaiheissa. Tärkeätä on suunnitella tapahtuma hyvin, koska hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Kun tapahtuman suunnittelee hyvin, tulee todennäköisimmin huomioitua kaikki tarpeelliset asiat. Lisäksi työtä tehdessä oppi, minkälaisia asioita tulee huomioida kun järjestetään tapahtumaa, jossa kohteena on erityisryhmä ja heidän erityistarpeensa. Esimerkiksi inva-wc:n löytymisen tarkistaminen oli tärkeätä, koska mukana oli pyörätuolissa olevia vammaisia.

Tapahtumaan oltiin tyytyväisiä yhdistyksen puolelta. He kokivat saaneensa uuden hyvän mallin järjestää retkiä. He kiittelivät hyvää ja selkeää suunnitelman esittelyä ja johtokunnan informointia projektin eri vaiheissa. Tältä osin päästiin opinnäytetyön tavoitteisiin eli saatiin yhdistykselle uusi malli retken järjestämiseen, jota aiotaan käyttää jatkossa. Retkeä suunniteltaessa ja järjestettäessä seurattiin tapahtuman järjestämisen teoriakirjoista saatua perusrakennetta. Kun tapahtuma suunniteltiin strategisen ja operatiivisen suunnittelun pohjalta saatiin hyvä kuva suunnittelun eri kohdista ja samalla hyödynnettiin teoriakirjoista saatua oppia.

Oppimiskokemuksena retken järjestäminen oli mielenkiintoinen ja opettavainen. Työn tekemisen jälkeen koettiin, että tapahtuman järjestämisen perusrakenne osataan ja pienen retken järjestämisen periaatteet hallitaan hyvin. Käytännön kokemuksen ja teoriapohjan pohjalta koetaan olevan valmiit järjestämään uusia haastavampia tapahtumia.

LÄHTEET

Anttila, P. 2001. Se on projekti –vai onko? Kulttuurialan tuotanto- ja palveluprojektien hallinta. Hamina: AKATIIMI.

Hillukka, J. 2003. Pirkanmaan Vammaistyö Ry. Toinen vuosikymmen 1992-2002. 20-vuotishistoriikki. Tampere: Domus-Offset.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus. Opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Hakapaino.

Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumajärjestäjälle. Suomen Graafiset Palvelut Ltd.

Seppälä, T. 1993. Pirkanmaan Vammaistyö Ry. 1982-1992. Kymmenvuotishistoriikki. Ylöjärvi: Ylö-Offset.

LIITTEET

LIITE 1 Pirkanmaan Vammaistyö ry:n esite

LIITE 2 Kysely kevään 2007 Jäsentiedotteessa

LIITE 3 Retkikirje

LIITE 4 Retkihakemus vammaiset

LIITE 5 Retkihakemus avustajat

LIITE 6 Retkikirje valituille retkeläisille

LIITE 7 Retkiohjelma ja esittelyt kohteista

LIITE 8 Palautelomake vammaiset

LIITE 9 Palautelomake avustajat

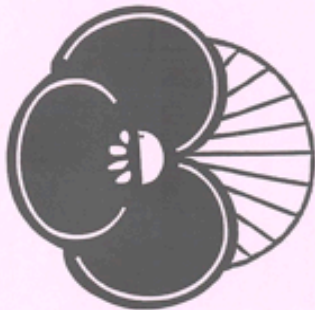
LIITE 10 Juttu retkestä syksyn 2007 Jäsentiedotteessa

ELÄMÄN RIKKAUS

1. Tämän tahdomme laulaa laulun
Ja kertoa kaikille sen,
miten elämän rikkaan taulun
me kirjomme liotan.
2. Käsi olkoon heikko tai vahva
se ei estä kun yrittää.
Me yksin tai yhdessä voimme
kivet tieltämme vierttää.
3. Poiku joskus voi vaikea olla,
värit hetket peittyvät,
mutta huonimisen auringon alla
taas kirkkaina syttyvät.
4. Surven kukka maalaamme taulun
lunnet talven ja syksyn sään.
Ne on siltana ikkusta nurruun,
tien viittana elämään – elämään.
5. Kun lauhon tai myrskyisin tuulin
liljakojen sävel soi,
kuka meistä on vahvin ja suurin,
sitä tiedää ei kukaan voi.
6. Kun lainella auringon vana
värit kirkkaasta lämpimään,
on seluunne annettu sana:
Syvä uskomme Elämään.

Pirkanmaan Vammaistyön tunnustelu

PIRKANMAAN
VAMMAISTYÖ RY

1982

2008

LIITE 2

HEI KAIKKI PIRVALAISET!

Taas on ensi lokakuun aikaan aika yhden päivän syysretken. Järjestän syysretken opinnäyttötyönäni. Kuten monet teistä tietävätkin, opiskelen liiketaloutta Mäntän ammattikorkeakoulussa, suuntautumisvaihtoehtona kulttuuri- ja kongressipalvelut. Tällä hetkellä opiskelen vaihto-oppilana Emdenissä Saksassa. Palaan takaisin Suomeen heinäkuun puolen välin aikoihin.

Olisi mukava kuulla teidän pirvalaisten toiveita, mitä haluaisitte retkellä tehdä ja minne sen haluaisitte tehdä. Ohessa on palautettava lappu, johon voitte toiveenne kirjoittaa. Lapun voitte palauttaa kevään aikana klubilla ohjaajille tai postitse osoitteeseen Annina Leskinen Haapatie 13, 33960 Pirkkala.

Keväisin terveisin,

Annina Leskinen

Minne haluaisin retken tehdä: _____

Mitä haluaisin retkellä tehdä: _____

Vastaajan nimi _____

Salla Saarela

LIITE 3: 1 (2)

**PIRKANMAAN
VAMMAISTYÖ R.Y.**

PL 6, 33961 PIRKKALA
puh. (03) 368 5310

RETKIKIRJE

14.8.2007

HEI PIRVA-YSTÄVÄNI!

**TÄMÄNKERTAINEN SYYSRETKI SUUNTAUTUU MOUHJÄRVEN MAISEMIIN
LAUANTAINA SYYSKUUN 29. PÄIVÄ.**

RETKELLÄ KÄYME TUTUSTUMASSA VAMMALASSA 1400-LUVULTA OLEVAAN SASTAMALAN KIRKKOON JA MOUHJÄRVELLÄ 149 VUOTTA VANHAAN MOUHJÄRVEN KIRKKOON. KIRKKOJEN JÄLKEEN TUTUSTUMME VANHAAN MEJERIIN JA SEN PIHAPIIRIIN. RUOKAILEMME VANHASSA MEJERIRAKENNUKSESSA SAMASSA PIHAPIIRISSÄ.

LOPUKSI KÄYME KATSOMASSA ELÄIMIÄ KIVINIITYN KOTIELÄINPUISTOSSA, YLI 30 LAJIA. SIELLÄ VOI NÄHDÄ VAIKKA ALPAKAN, STRUTSIN, MINIPOSSUN, LAMPAITA JA HEVOSIA. SIELLÄ VOI PÄÄSTÄ MYÖS MÖNKIJÄN KYTYIIN.

RETKI KESTÄÄ YHDEN PÄIVÄN. LÄHTÖ ON N. KLO 8.30 JA PALUU N. KLO 19.00 MENNESSÄ. BUSSIIN PÄÄSEE PIRKKALASTA, TAMPEREELTA JA YLÖJÄRVELTÄ. MUISTA ILMOITTA HAKUKAAVAKKEESSA MISTÄ TULET MUKAAN KYTYIIN.

RETKEN HINTA ON 30 EUROA JÄSENILTÄ JA 40 EUROA EI JÄSENILTÄ.

**PALAUTA HAKUKAAVAKE HUOLELLISESTI TÄYTETTYNÄ 31.8.2007 MENNESSÄ
OSOITTEESEEN:**

ANNINA LESKINEN
HAAPATIE 13
33960 PIRKKALA

TARKEMMAT TIEDOT RETKESTÄ ILMOITETAAN MUKAAN MAHTUVILLE RETKELÄISILLE
19.9.2007 MENNESSÄ.

AURINKOISIN TERVEISIN

ANNINA LESKINEN
PUH. NRO 040 829 2010

(jatkuu)

LIITE 3: 2 (2)

**PIRKANMAAN
VAMMAISTYÖ R.Y.**

PL 6, 33961 PIRKKALA
puh. (03) 368 5310

RETKIKIRJE

14.8.2007

HEI PIRVA-AVUSTAJAT!

**TÄMÄNKERTAINEN SYYSRETKI SUUNTAUTUU MOUHJÄRVEN MAISEMIIN
LAUANTAINA SYYSKUUN 29. PÄIVÄ.**

RETKELLÄ KÄYMME TUTUSTUMASSA VAMMALASSA 1400-LUVULTA OLEVAAN SASTAMALAN KIRKKOON JA MOUHJÄRVELLÄ 149 VUOTTA VANHAAN MOUHJÄRVEN KIRKKOON. KIRKKOJEN JÄLKEEN TUTUSTUMME VANHAAN MEJERIIN JA SEN PIHAPIIRIIN. RUOKAILEMME VANHASSA MEIJERIRAKENNUKSESSA SAMASSA PIHAPIIRISSÄ.

LOPUKSI KÄYMME KATSOMASSA ELÄIMIÄ KIVINIITYN KOTIELÄINPUISTOSSA, YLI 30 LAJIA. SIELLÄ VOI NÄHDÄ VAIKKA ALPAKAN, STRUTSIN, MINIPOSSUN, LAMPAITA JA HEVOSIA. SIELLÄ VOI PÄÄSTÄ MYÖS MÖNKIJÄN KYTYIHIN.

RETKI KESTÄÄ YHDEN PÄIVÄN JA LÄHTÖ ON N. KLO 8.30 JA PALUU N. KLO 19.00 MENNESSÄ. BUSSIIN PÄÄSEE PIRKKALASTA, TAMPEREELTA JA YLÖJÄRVELTÄ. MUISTA ILMOITTA HAKUKAAVAKKEESSA MISTÄ TULET MUKAAN KYTYIHIN.

RETKI ON ILMAINEN AVUSTAJILLE.

TOIVON SINUN PÄÄSEVÄN MUKAAN SYYSRETKELLEMME AVUSTAJAKSI JA NAUTTIMAAN MUKAVASTA PÄIVÄSTÄ HYVÄSSÄ SEURASSA!

JOTEN PALAUTA HAKUKAAVAKKEESI 31.8.2007 MENNESSÄ OSOITTEESEEN:

ANNINA LESKINEN
HAAPATIE 13
33960 PIRKKALA

TARKEMMAT TIEDOT RETKESTÄ ILMOITETAAN MUKAAN MAHTUVILLE AVUSTAJILLE 19.9.2007 MENNESSÄ.

AURINKOISIN TERVEISIN

ANNINA LESKINEN
PUH. NRO 040 829 2010

LIITE 4

PIRKANMAAN
VAMMAISTYO R.Y.

HAKEMUSKAAVAKE SYYSRETKELLE MOUHIJÄRVELLE
LA 29.9.2007

HAKIJAN NIMI _____

SOS.TURVATUNNUS (täydellisenä) _____ PUH.NRO _____

OSOITE _____
_____

VAMMAN LAATU: _____
_____

SAIRASTAN EPILEPSIAA KYLLÄ EI
SAIRASTAN DIABETESTA KYLLÄ EI

HUOLEHDIN ITSE LÄÄKKEISTÄNI KYLLÄ EI

LÄÄKITYS RETKEN AIKANA: _____
_____

ERITYISRUOKAVALIO (LAKTOOSITON, GLUTEIINITON, SOKERITON, ALLERGIAT):
_____
_____

AVUN TARVE JA TARVITTAVAT APUVÄLINEET (TALUTUS, PYÖRÄTUOLI, ROLLAATTORI):
_____
_____

MUUTA TÄRKEÄÄ HUOMIOITAVAA:
_____
_____

TULEN LINJA-AUTOON: PIRKKALA TAMPERE YLÖJÄRVI

HUOLTAJAN ALLEKIRJOITUS _____

NIMEN SELVENNYS _____

PUH.NRO RETKEN AIKANA _____

Allekirjoitus ja puh. nro retken aikana ovat välttämättömiä.
Ole ystävällinen ja täytä mahdollisimman tarkasti! Kiitos!

LIITE 5

PIRKANMAAN
VAMMAISTYÖ R.Y.

AVUSTAJAN HAKEMUSKAAVAKE SYYSRETKELLE
MOUHIJÄRVELLE LA 29.9.2007

HAKIJAN NIMI _____

SOTU (täydellisenä) _____ PUH.NRO _____

OSOITE _____

MUKAAN TULEVAN LAPSEN NIMI _____

LAPSEN SOTU _____

ERITYISRUOKAVALIO (LAKTOOSITON, GLUTEINITON, SOKERITON, ALLERGIAT):

_____
_____

RAJOITTEENI AVUSTAJANA:

_____
_____

MUITA HUOMIOITAVIA ASIOITA:

_____
_____

TULEN LINJA-AUTOON: PIRKKALA   TAMPERE   YLÖJÄRVI

ALLEKIRJOITUS _____

Ole ystävällinen ja täytä mahdollisimman tarkasti! Kiitos!

Postita hakemuksesi 31.8.2007 mennessä osoitteeseen:

Annina Leskinen
Haapatie 13
33960 PIRKKALA

LIITE 6

PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY
PL 6
33961 PIRKKALA

PIRVAN SYYSRETKI MOUHIJÄRVELLE

TERVETULOA MUKAAN SYYSRETKELLE MOUHIJÄRVELLE LAUANTAINA 29.9.2007.
VIETÄMME SYKSYISTÄ PÄIVÄÄ LÄHISEUDUN HISTORIAAN TUTUSTUEN JA
LOPPUPÄIVÄSTÄ NÄEMME PALJON ERILAISIA ELÄIMIÄ.

LÄHTÖ	8.30 PIRKKALA, SUUPANTORI 8.50 TAMPERE, VANHA KIRKKO 9.20 YLÖJÄRVI, SOPPEENMÄEN LIIKEKESKUS
PÄIVÄN OHJELMA	10.30 VAMMALAN SASTAMALAN KIRKKO, OPASTUS 12.00 MOUHIJÄRVEN KIRKKO, OPASTUS 13.00 RUOKAILU JA TUTUSTUMINEN PIHAPIIRIIN SILINRANNASSA 16.00 TUTUSTUMINEN KIVINIITYN KOTIELÄINPUISTOON JA VÄLIPALAN NAUTTIMINEN 17.45 MATKA KOTIA KOHTI ALKAA
PALUU NOIN	18.15 YLÖJÄRVI, SOPPEENMÄEN LIIKEKESKUS 18.40 TAMPERE, VANHA KIRKKO 19.00 PIRKKALA, SUUPANTORI

VARAA MUKAASI

- ❖ PÄIVÄN AIKANA TARVITSEMASI LÄÄKKEET
- ❖ HYVÄT KENGÄT JA SÄÄNMUKAINEN VAATETUS
- ❖ OMAA KÄYTTÖRAHAA
- ❖ RUTKASTI REIPASTA RETKIMIELTÄ

RETKELLÄ ON MUKANA SAIRAANHOITAJA.

MIKÄLI SINULLE TULEE YLLÄTTÄVÄ ESTE RETKELLE LÄHTÖÖN, ILMOITA SIITÄ MINULLE
PIKAISESTI.

SYYSRETKITERVEISIN JA RETKEÄ INNOLLA ODOTTAEN,

Annina Leskinen

ANNINA LESKINEN
P. 040 829 2010

LIITE 7: 1 (3)

PIRVAN SYYSRETKI MOUHIJÄRVELLE

TERVETULOA MUKAAN SYYSRETKELLE MOUHIJÄRVELLE. VIETÄMME SYKSYISTÄ PÄIVÄÄ LÄHISEUDUN HISTORIAAN TUTUSTUEN JA LOPPUPÄIVÄSTÄ NÄEMME MONIA ERILAISIA ELÄIMIÄ.

LÄHTÖ

8.30 PIRKKALA, SUUPANTORI
8.50 TAMPERE, VANHA KIRKKO
9.20 YLÖJÄRVI, SOPPEENMÄEN LIIKEKESKUS

PÄIVÄN OHJELMA

10.30 VAMMALAN SASTAMALAN KIRKKO, OPASTUS
12.00 MOUHIJÄRVEN KIRKKO, OPASTUS
13.00 RUOKAILU JA TUTUSTUMINEN PIHAPIIRIISSÄ
SILINRANNASSA
16.00 TUTUSTUMINEN KIVINIITYN KOTIELÄINPUISTOON
JA VÄLIPALAN NAUTTIMINEN
17.45 MATKA KOTIA KOHTI ALKAA

PALUU NOIN

18.15 YLÖJÄRVI, SOPPEENMÄEN LIIKEKESKUS
18.40 TAMPERE, VANHA KIRKKO
19.00 PIRKKALA, SUUPANTORI

Sastamalan Pyhän Marian kirkko

Sastamalan harmaakivikirkko on rakennettu 1400-luvun lopulla. Paikalla on ennen sijainnut ehkä useampiakin puukirkkoja sekä Luukkaan kappeli, jonka yksi seinä on osa kirkon pohjoismuuria. Kirkko on kunnostettu nykyiseen asuunsa 1960-luvulla. Sienen tuhoama puulattia muutettiin maalattiaksi vuonna 1977. Sastamalan kirkko on yksi Suomen tiekirkkoista ja on avoinna kesäisin matkailijoille. Hyvä akustiikka on tehnyt siitä suosittu kirkkokonserttipaikan.

LIITE 7: 2 (3)

Mouhijärven kirkko

Mouhijärven seurakunta perustettiin Pietari Brahen käskystä v. 1639. Itsenäinen seurakunta sai kirkkonsa 1642. Se rakennettiin Selkeen kartanon maille palvelukseksi siihen asti, kunnes nykyinen kirkko valmistui. Sen kohtaloksi tuli purkutuoomio vuonna 1878 ja sen hirsistä rakennettiin Mouhijärven ensimmäinen kansakoulu Uotsolaan. Rakennus palvelee koulun tiloissa edelleen. Nykyisen kirkon rakentaminen tuli ajankohtaiseksi 1830-luvulla, jolloin lavalaiset ja suodenniemeläiset olivat saaneet rakennetuksi uudet kirkkonsa ja emäseurakunnan kirkko oli jäänyt pienimmäksi.

Mustianojan Haavoistenmäkeen valmistui v. 1858 punatiilinen kirkko. Kirkon suunnitteli Turun kaupunginarkkitehti P.J. Gylich ja rakennustöistä vastasi rakennusmestari Johan Sahlberg. Arkkitehti Gylich suunnitteli kirkon ensi 2000 paikkaiseksi, koska Mouhijärven seurakuntaan kuuluivat myös Lavia ja Suodenniemi. Nämä kuitenkin vastustivat tulevan kirkon kokoa ja sijaintia, joka kuitenkin pysyi samana, mutta kirkon koko pieneni 950 paikkaiseksi.

Mouhijärvelle tultaessa kirkko näyttää sijaitsevan ennen kuntakeskusta, todellisuudessa silloin, kun kirkko valmistui se sijaitsi keskellä kylää, mutta katovuodet 1860-luvulla ja niiden mukana tulleet kulkutaudit autoittivat kirkon ympäristön.

Siilinranta

Siilinranta on moneen muuntuva juhla- ja kokoustalo oheistiloineen Mouhijärvellä, kylän keskustaajaman mäellä, Siilijärven rantamaisemassa. Vanhan meijerin jyrkän kiviseinien ja korkealle kohoavan katon suojissa järjestyvät häät tai muut perhejuhlat, sukujuhlat, kokoukset ja koulutukset, yritysten ja yhdistysten juhlat sekä teemaillat. Viehättävänä erikoisuutena aivan rannan tuntumassa on oma pieni saari romanttisine puusiltoineen. Pihan halleista löytyy katettuja tiloja.

Otamme mielellämme ryhmiä tutustumaan vanhaan Mouhijärven Osuusmeijerinä lähes sata vuotta toimineeseen kivirakennukseen ja talon emännän kokoamaan meijerirakennuksen alkuperäisessä kunnossa olevaan pannuhuoneen pikkumuseoon, jossa on valokuvia ja esineitä entisestä meijeristä sekä muuta maidontuotantoon liittyvää esineistöä.

Kiviniityn Kotieläinpuisto

Kiviniityn Kotieläinpuistossa näkemistä riittää, alueelta löytyy n. 200 eläintä, yli 30 eri lajia. Lampaista mehiläisiin ja hevosista kaneihin, pohjoismaiset kotieläimet ovat esillä puistossamme. Lisäksi puistossamme on erikoisuuksia, kuten alpakoita, strutseja, nanduja, poroja, minipossu, ylämaankarjaa, jakkihärkä, guonakoja jne. Eläinten lisäksi meillä on monenlaista tekemistä esim. luontopolku, trampoliini, iso pomppulinna, temppurata, noidan mökki. Vauhdista kiinnostuneet voivat ajella mönkijöillä, sähköautoilla, tai pikku-traktorin peräkärillä.

LIITE 8

PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY

PALAUTE

SYYSRETKI MOUHJÄRVELLE 29.9.2007

Oliko ajankohta sopiva? _____
_____
_____

Oliko päivän pituus hyvä, liian pitkä tai lyhyt? _____
_____
_____

Oliko ohjelma kiva, tylsä?

- Sastamalan kirkko _____
_____
- Mouhjärven kirkko _____
_____
- Siiliranta _____
_____
- Kiviniityn kotieläinpaisto _____
_____

Oliko aikaa tarpeeksi, liikaa tai liian vähän käyntikohteisiin? _____
_____
_____

Mikä oli mielisinta? _____
_____
_____

Jäikö joku harmittamaan? _____
_____
_____

LIITE 9: 1 (2)

PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY

PALAUTE AVUSTAJAT

SYYSRETKI MOUHJÄRVELLE 29.9.2007

Oliko ajankohta sopiva? _____

Oliko päivän pituus hyvä, liian pitkä tai lyhyt? _____

Oliko ohjelma kiva, tylsä?

- Sastamalan kirkko _____

- Mouhijärven kirkko _____

- Siilinranta _____

- Kiviniityn kotieläinpuisto _____

Oliko aikaa tarpeeksi, liikaa tai liian vähän käyntikohteisiin? _____

Mikä oli mielisintä? _____

Jäikö joku harmittamaan? _____

Oliko sopivasti avustettavia vai liikaa? _____

LIITE 9: 2 (2)

Oliko liian rankkaa tai helppoa avustettavien kanssa? _____

Muuta sanottavaa: _____

PIRVAN SYYSRETKI

Syksyn 2007 syysretki järjestettiin syyskuun 29. päivä Mouhijärvelle. Matkamme alkoi Pirkkalasta klo 8.30. Retkeläiset tulivat mukaan Valkeakosken Liikenteen bussiin Pirkkalasta, Tampereelta ja Ylöjärveltä. Kun kaikki olivat mukana kyydissä, alkoi matkamme kohti Vammalan Sastamalan kirkkoa.

Ensimmäinen tutustumiskohteemme, Vammalan vanha Sastamalan kirkko, on rakennettu 1400-luvulla. Tutustuimme kirkon historiaan paikallisen oppaan johdolla. Kun olimme kiertäneet kirkon ja sen pihapiirin matkamme jatkui kohti Mouhijärveä. Mouhijärvellä kävimme ensin tutustumassa Vanhan palaneen kirkon paikkaan ja hautausmaalle. Valitettavasti emme päässeet tutustumaan suunnitelman mukaisesti nykyiseen kirkkoon siellä olleen siunaustilaisuuden vuoksi. Otimme myös vielä yhden retkeläisen mukaan kyytiin Mouhijärven kirkolta.

Tehtyä pienen kiertoaajelun menimme syömään Siilinrannan juhla- ja kokouskeskukseen, joka sijaitsee Siilinjärven rannalla Mouhijärven keskustassa. Ruokana meillä oli perunamuusia ja jauhelihapihvejä ja jälkiruuksi marjarahkaa ja -kiisseliä. Ruokailun jälkeen meillä oli mahdollisuus tutustua Siilinrannan tiloissa sijaitsevaan pieneen meijerimuseoon, jossa esiteltiin meijereiden historiaa.

Viimeisenä kohteena oli Kiviniityn kotieläinpuisto. Siellä meillä oli mahdollisuus nähdä monenlaisia eläimiä, kuten minipossu, strutseja, lampaista, hevosia, poroja, kaneja, erilaisia kanalintuja ja jakkihärkiä. Kaikkien kierrettyä alue omaan tahtiinsa grillikatoksessa oli tarjolla pientä evästä, jotta kaikki jaksaisivat kotiin asti. Takaisin kotimatalle lähdimme Kiviniitystä viiden aikaan, pysähdyimme matkalla vielä halukkaiden pyynnöstä Häijään Nesteelle. Retkeläiset jäivät kyydissä Ylöjärvellä, Tampereella ja viimeisenä Pirkkalassa. Retkeläisiä oli reissussa yhteensä 48 plus sairaanhoitaja, retkivastaava ja kuljettaja.

Kiitoksia kaikille mukana olleille retkeläisille mukavasta retkipäivästä!

Annina Leskinen, retkivastaava

